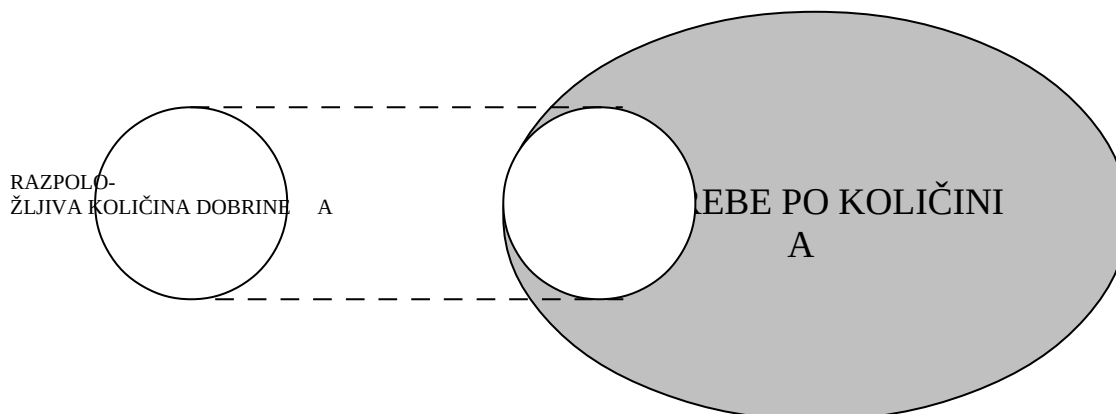

EKONOMSKI PROBLEM IN GOSPODARJENJE

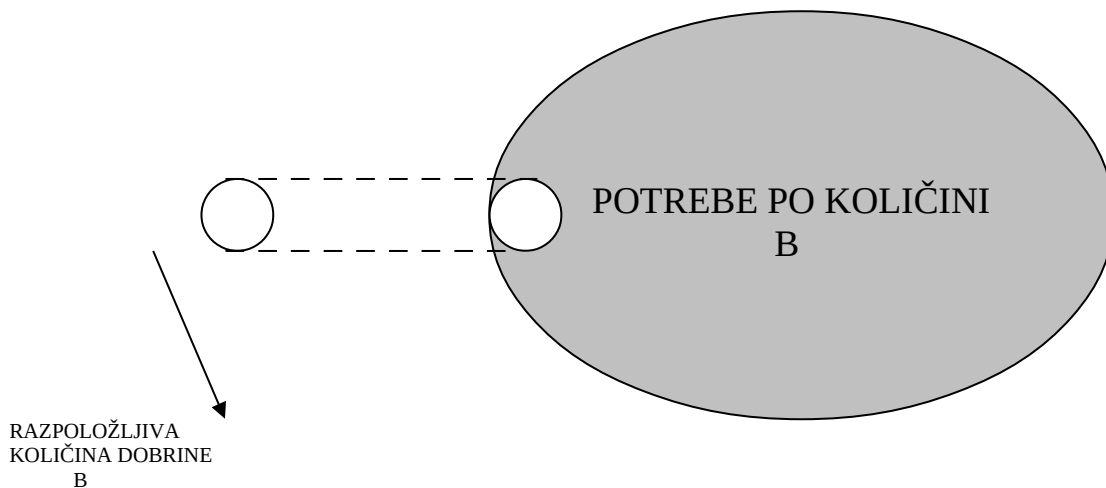
Prva industrijska revolucija je spremenila način življenja in prinesla vrsto novih dobrin. Večja materialna blaginja pa ni odpravila ekonomskega problema.

1. **Pojasnite zakaj se danes v vseh družbah srečujemo z ekonomskim problemom in kakšno ravnanje ljudi to zahteva.**
2. **Vsebinsko opredelite tri temeljna vprašanja družbe.**
3. **Pojasnite in s slikama prikažite kdaj gre za relativno redke in kdaj za proste dobrine.**
4. **Kako bi razložili dejstvo, da je pšenica, ki jo na svetu pridelajo velikanske količine, še vedno relativno redka dobrina, prav tako kot vanadi, ki ga je na voljo veliko manj.**

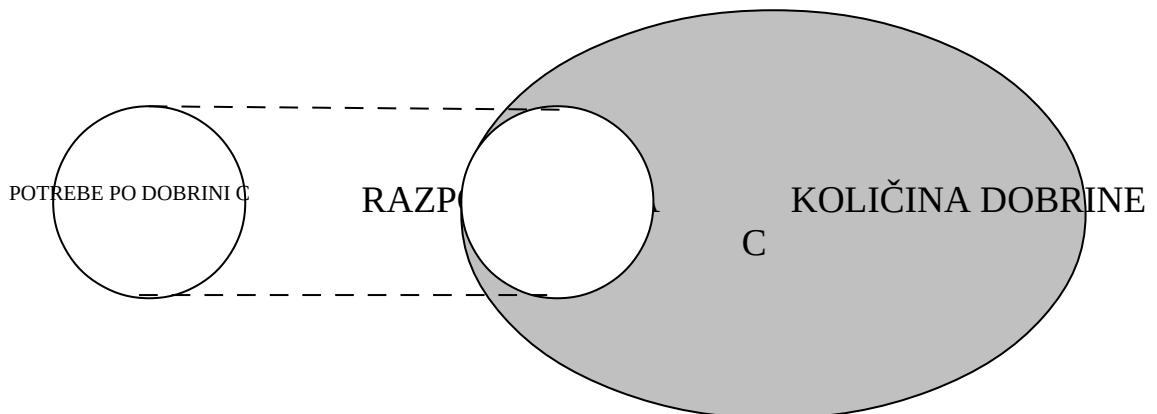
1. Danes je vse več potreb, ki so nekako neomejene, s sredstvi s katerimi bi sledeče potrebe lahko zadovoljili pa smo omejeni, kar pomeni, da je temeljni ekonomski problem v neravnovesnem razmerju med potrebami in sredstvi za proizvodnjo teh dobrin, ki bi zadovoljile potrebe. Na podlagi tega, žal vedno ostajajo nekatere potrebe nezadovoljene. Vsak želi svoje potrebe čim boljše zadovoljiti, zato je prišlo do industrijskih revolucij, ki so pospešile razvoj gospodarstva. Npr. prva industrijska revolucija je povzročila iznajdbo parnega stroja, zaradi katerega so se iz obrti začele razvijati manufakture iz njih pa kasneje tudi industrija. Z vsem tem se je povečala tudi proizvodnja in tako je lahko bilo zadovoljenih več potreb.
2. Vsaka družba se ukvarja s tremi temeljnimi vprašanji. Točno mora določiti kaj bodo proizvajali in koliko bodo proizvedli, saj so vsi s sredstvi za proizvodnjo omejeni. Na teh dejstvih potem lahko določijo katere dobrine bodo zadovoljene in katere ne bodo. Naslednja točka se nanaša na način in postopek proizvodnje. Cilj vsakega podjetja je proizvesti čim več, s čim boljšo tehniko in tehnologijo ter čim manjšimi stroški. Zato je prišlo tudi do tehnične in do družbene delitve dela. Vedeti moramo tudi z koga bomo proizvajali in sicer dobrine lahko dobijo vsi tisti, ki imajo dovolj velike dohodke. Družba se odloči ali bodo razlike v dohodkih v družbi velike in bodo zato tudi nastale velike razlike v količini dobrin, ki si jih lahko privoščijo določeni posamezniki.
3. Zaradi pomanjkanja sredstev se pojavi relativna redkost dobrin, kar pomeni, da so potrebe po dobrinah neomejene, sredstev za proizvodnjo pa posledično premalo, da bi lahko zadovoljili vse potrebe. Relativna redkost se izraža s ceno; tem večja je relativna redkost, tem večja je cena.

Obstajajo tudi dobrine, ki so absolutno redke, te lahko prikažemo z naslednjo sliko:

Poznamo pa tudi proste ali neekonomske dobrine, ki jih je dovolj ter jih je zaenkrat več kot je potreb po njih. To so npr.: voda, sončna energija, zrak, ...
Sledeče ponazorimo z naslednjo sliko:

4. Na primeru sledečega dejstva lahko razložimo, da je lahko tudi dobrina v tem primeru pšenica, ki jo proizvajajo v velikanskih količinah redka dobrina, saj je povpraševanje po njej res ogromno in je na podlagi tega postala relativno redka. Medtem, če imamo na drugi strani vanadi, ki je zelo redka kovina in jo proizvajajo veliko manj kot pšenice je prav tako relativno redka dobrina, vendar po njej ni toliko povpraševanja kot po pšenici, ima pa tudi visoko ceno zaradi svoje redkosti. Ekonomski problem bo težko kdaj povsem odpraviti, saj je dejstvo, da je na svetu vedno več potreb, ki so že sedaj neomenjene, sredstev da bi vse te potrebe zadovoljili pa je čedalje manj, tako da je to res velik problem katerega bomo morali v čim boljši meri reševati tudi v prihodnosti.